

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10

150 REYKJAVÍK

Reykjavík, 21. nóvember 2011

Efni: Umsögn um tillögu til þingsályktunar um aðgerðir til að endurreisa íslenskt efnahagslíf, 142. mál.

Efnahags- og viðskiptanefnd hefur óskað umsagnar Samtaka atvinnulífsins (SA) um ofangreinda tillögu til þingsályktunar, sbr. þingskjal 142. Samkvæmt tillögunni er ríkisstjórninni ætlað að grípa til ýmissa aðgerða til þess að leysa fjárhagsvanda heimila og fyrirtækja, endurskoða og skipuleggja hagstjórnina, endurskoða regluumgjörð fjármálamarkaða, endurvekja traust á efnahagslífinu og tryggja hvata til atvinnusköpunar og hagvaxtar.

SA telja tillöguna allrar athygli verða og geta tekið undir margt með flutningsmönnum hennar. Eins og fram kemur í greinargerð með tillögunni þá er fjárfesting og atvinna drifkrafturinn í efnahagstillögum flutningsmanna. Aukin fjárfesting og atvinna leiða síðan til aukins hagvaxtar og þar með meiri landsframleiðslu, styrkari skattstofna og betri afkomu ríkissjóðs. SA eru sammála þessu orsakasamhengi og taka undir það sem fram kemur í greinargerð með tillögunni að „Megináherslan er lögð á að skapa umgjörð um efnahagslífið sem efli atvinnu og bæti afkomu heimilanna. Það verði gert með raunhæfum áætlunum í ríkisfjármálum, skattalækkunum, nýjum framkvæmdum, vinveittu efnahagssumhverfi og umbótum í skuldamálaum heimila og fyrirtækja. Háir skattar draga án nokkurs vafa kraftinn úr efnahagslífinu og þar með seinkar efnahagsbatanum.“

1. Fjármál heimilanna

Tillögur flutningsmanna undir þessum kafla eru all ítarlegar. Flutningsmenn leggja m.a. til að allar skattahækkanir sem ríkisstjórnin hefur lagt á síðan 2009 verði dregnar til baka. Sú skattastefna sem núverandi ríkisstjórn tók upp og lögfesti árið 2009 með breytingum á skattalögum og hafa síðan fylgt eftir voru illa undirbúnar og hefur valdið atvinnulífinu ómældum skaða og aflar ríkissjóði ekki þeirra tekna sem til stóð. Flest bendir til að skattastefna núverandi ríkisstjórnar hafi leitt til vaxandi undanskota frá skatti og dregið úr hvata fólks til öflunar tekna og aukinnar verðmætasköpunar í þjóðfélaginu. Samtök atvinnulífsins og Viðskiptaráð Íslands gáfu út í september 2010 skýrslu með ítarlegum tillögum til umbóta á skattkerfinu sem hafa það að markmiði að efla fjárfestingu, auka atvinnu og bæta lífskjör. Ritið heitir *Skattkerfi atvinnulífsins. Fjárfesting - atvinna - lífskjör*.

SA hafa í umsögnum til efnahags- og viðskiptanefndar með öðrum þingmálum nú í haust lagt til að stimpilgjöld verði afnumin í áföngum á næstu þremur árum. Er vísað til þeirrar umsagnar hér.

Þá taka SA undir tillögur um að afnema vörugjöld og aðflutningsgjöld af sem flestum vörum til að lækka vöruverð og örva verslun í landinu. Vöru- og aðflutningsgjöld skekkja samkeppnisstöðu innlendrar verslunar og draga úr störfum í verslun. Stór hluti vörugjalda leggst á ýmis konar byggingavörur og húsbúnað (efni á gólf og í vegg, eldhústæki, tæki á baðherbergi, ljós) sem gerir ungu fólki erfiðara en ella að koma þaki yfir höfuðið.

SA telja mikilvægt að lokið verði hið fyrsta endurskipulagningu fjármála heimilanna og að allar fjármálastofnanir noti svipuð viðmið við beitingu úrræða til þess. Mikilvægur útgangspunktur er að forðast eins og kostur er gjaldþrot þeirra fjölskyldna sem lentu í skuldavandræðum sem rekja má beint til áhrifa af fjármálahruninu í október 2008.

SA taka undir með flutningsmönnum að fyllsta ástæða er til að endurmeta áherslur í ríkisfjármálum. Ísland er háskattaland og opinber útgjöld, að frátöldum lífeyrisgreiðslum, eru hvergi hærri hlutfallslega meðal OECD ríkja. Stýring ríkisfjármála ætti að beinast að jöfnuði í ríkisbúskapnum og draga úr reglubundnum útgjöldum ríkissjóðs þannig að tekjurnar dugi fyrir þeim. Í skýrslu SA *Rjúfum kyrrstöðuna. Leiðir til betri lífskjara* er í kafla 9 fjallað um og leiðir til að ná jöfnuði í ríkisfjármálum.

2. Fjárfesting

SA taka undir áherslu flutningsmanna tillögunnar á nauðsyn þess að auka fjárfestingar í atvinnulífinu og innviðum samfélagsins. Í skýrslu SA *Rjúfum kyrrstöðuna. Leiðir til betri lífskjara* er í 8. kafla fjallað um mikilvægi nýrra fjárfestinga til að koma Íslandi út úr núverandi kyrrstöðu. Þar kemur m.a. fram að fjárfestingar á Íslandi árið 2010 voru næst lægstar OECD ríkja sem hlutfall af landsframleiðslu. Líkt og flutningsmenn telja SA mikilvægt að eyða óvissu um sjávarútveg, mikilvægustu atvinnugrein þjóðarinnar, og auka áherslu á nýtingu orkuauðlinda þjóðarinnar. Sama gildir um mikilvægi þess að stjórnvöld liði tafarlaust fyrir framkvæmdum með innleiðingu skattastefnu sem ýtir undir fjárfestingu og umsvif í atvinnulífinu fremur en að draga úr þeim.

Í kafla 9.5 í umræddri skýrslu SA er fjallað um fjárhagslegan ávinning hins opinbera vegna nýrra starfa. Þar kemur m.a. fram að ávinningur hins opinbera af því að einstaklingur fari af bótum og í vinnu fyrir meðaltekjur er 2,26 m.kr. á ári. Þá er ótalinn annar kostnaður hins opinbera sem sparast og tengist þeim sem þiggja bætur en ekki þeim sem eru starfandi.

Dugleysi núverandi stjórnvalda til að greiða fyrir og hvetja til nýrra fjárfestinga og nýrra starfa verður illskiljanlegur þegar þessi ávinningur hafður í huga.

3. Hagstjórnin og fjármálakerfið

SA taka undir með flutningsmönnum að afnema þurfi gjaldeyrishöft hið fyrsta og að afnám þeirra muni auka trú fyrirtækja og almennings á efnahagslífið. Að mati SA eru agi og metnaður hornsteinar árangursríkrar hagstjórnar og stöðugleiki í hagkerfinu er undirstaða árangurs í atvinnulífinu. Í áður nefndri skýrslu SA *Rjúfum kyrrstöðuna. Leiðir til betri lífskjara* er í köflum 3 til og með 6 fjallað um leiðir í hagstjórn og lögleiðingu fjármálareglu, gjaldmiðismálum og stefnumótun í peningamálum. Vísað er til þeirrar umfjöllunar.

Ein megintillaga þingsályktunarinnar varðandi tekjur ríkissjóðs er að hefja skattlagningu séreignarlífeyrissparnaðar við inngreiðslu í stað útgreiðslu. Slík skattlagning felur í sér að skattbyrði er færð frá núverandi skattgreiðendum yfir á skattgreiðendur í framtíð. Samtök atvinnulífsins eru andvíg þessari tillögu þar sem slík breyting mun hafa óæskileg áhrif til framtíðar og væntanlega draga úr trausti á þessu sparnaðarformi. Launþegar munu ekki líta þannig á að þeir hafi neina tryggingu fyrir því að ekki komi til tvísköttunar þegar til útgreiðslna kemur. Ef slík breyting dregur úr séreignarlífeyrissparnaði mun það hafa þau áhrif að lífeyrisgreiðslur Tryggingastofnunar ríkisins verða hærri en ella í framtíðinni. Í ljósi breyttrar aldurssamsetningar þjóðarinnar á komandi árum og áratugum, þ.e. mikillar hlutfallslegrar fjölgunar aldraðra og fækkunar starfandi fólks, er brýnt að hver kynslóð verði sem næst sjálfbær þannig að lífeyrissparnaður hennar á starfsævinni standi að mestu undir ævilöngum lífeyri sem sé það hár að lífeyrisþegar leggi drjúgan skerf til fjármögnunar samneyslunnar. Þannig verði komið í veg fyrir að skattbyrði á skattgreiðendur í framtíðinni verði óbærileg.

SAMTÖK ATVINNULÍFSINS

Virðingarfyllst,

F.h. Samtaka atvinnulífsins

Haukur Finnsson

Aðsetur:
Borgartún 35
105 Reykjavík

Sími:
591 00 00

Bréfsími:
591 00 50

Nefang:
sa@sa.is

Vefang:
www.sa.is

